

BCC PROPONUJE

Business Centre Club z satysfakcją przyjął informację, że Ministerstwo Finansów rozpoczęło konsultacje podatkowe w sprawie wprowadzenia zmian legislacyjnych dotyczących rozliczania podatku od towarów i usług (VAT), które ułatwiłyby prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce, w szczególności w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw, wspierając rozwój polskiej gospodarki. Przekazaliśmy pięć generalnych propozycji dotyczących tego zagadnienia. Z uwagi na wyjątkową istotność problemu, jak również wiedzę i doświadczenie BCC we wspieraniu przedsiębiorców z różnorodnych branż, deklarujemy gotowość do dalszej współpracy i konsultacji podczas prac nad upraszczaniem systemu VAT w Polsce.

Z punktu widzenia przedsiębiorcy:

BCC, w swojej codziennej działalności, spotyka się z szeregiem praktycznych problemów, jakie dotyczą przedsiębiorców w Polsce podczas dokumentowania, raportowania oraz rozliczania VAT. Wiele z nich nie wiąże się wyłącznie z obowiązkiem uiszczenia podatku należnego czy możliwością odliczenia podatku naliczonego – często problemem nie są bowiem kwestie „wyniku” osiągniętego w deklaracji, które wprost wpływają na efekt rozliczeń z budżetem państwa. Z naszego doświadczenia wynika, że przedsiębiorcy dużo wysiłku i kosztów poświęcają wciąż na kwestie natury dokumentacyjnej czy formalnej, które wymagane są w związku z aktualnym brzmieniem regulacji VAT w Polsce. W konsekwencji, zmiany treści głównego aktu kształtującego w Polsce obowiązki podatników VAT, tj. ustawy z 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług¹ oraz – ewentualnie – wydanych do niej rozporządzeń wykonawczych, ukierunkowane na uproszczenia niektórych wymogów stawianych podatnikom są godne aprobaty.

Resort oczekuje uzyskać od przedsiębiorców propozycję maksymalnie pięciu konkretnych rozwiązań legislacyjnych wraz ze szczegółowym uzasadnieniem dla ich wprowadzenia, które:

- zmierzają do likwidacji uciążliwych obowiązków administracyjnych, wprowadzenia ułatwień związanych z szerokopojętym rozliczaniem VAT w Polsce lub wprowadzenia ułatwień w dokumentowaniu transakcji;
- są neutralne dla wpływów z tego podatku do budżetu państwa;
- nie pozostają w sprzeczności z Dyrektywą Rady 2006/112/WE z 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej² (Dyrektywa VAT), wobec czego uzyskanie derogacji nie powinno być wymagane;
- nie dotyczą stawek VAT dla dostaw towarów (z uwagi na zaawansowane prace analityczne w Min. Finansów w tym temacie).

¹ T.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1221 z późn. zm.

² Dz. U. UE. L. z 2006 r. Nr 347, str. 1 z późn. zm.

Jesteśmy przekonani, że wprowadzenie pierwszych, zaproponowanych przez BCC, usprawnień przyczyni się do zwiększenia koncentracji przedsiębiorców na realizowanych przez nich działaniach biznesowych, a w dłuższej perspektywie – również do rozwoju polskiej gospodarki.

BCC proponuje:

1. Faktury korygujące – zasady rozliczania korekt | korekta „na bieżąco” dla drobnych kwot

Ustawa o VAT w art. 29a ust. 13 i 14 reguluje moment ujęcia przez podatnika korekty dokonanego rozliczenia w następujących sytuacjach:

- udzielono po sprzedaży opustów i obniżek cen (korekta zmniejszająca podatek);
- zwrócono towary i opakowania (korekta zmniejszająca podatek);
- zwrócono nabywcy całość lub część zapłaty otrzymaną przed dokonaniem sprzedaży, jeżeli do niej nie doszło (korekta zmniejszająca podatek);
- na wystawionej fakturze dostrzeżono pomyłkę skutkującą wykazaniem kwoty podatku wyższej niż należna (korekta zmniejszająca podatek).

Odnosnie do innych możliwych przyczyn dokonywania korekt, Ustawa o VAT nie daje odpowiedzi, w jakim momencie dana korekta powinna być rozliczona, co z kolei skutkuje licznymi wątpliwościami po stronie podatników³, w szczególności w poniższych przypadkach:

- na wystawionej fakturze dostrzeżono pomyłkę zawyżającą wysokość zobowiązania nabywcy, ale nieskutkującą wykazaniem kwoty podatku wyższej niż należna – np. zawyżenie kwoty netto mimo poprawnego wyliczenia podatku należnego (korekta zmniejszająca);
- korekta zmniejszająca dotyczy wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów, eksportu towarów, świadczenia usług poza krajem, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, importu towarów, importu usług, krajowego odwrotnego obciążenia;
- sprzedawca błędnie zastosował zwolnienie od VAT zamiast stawki 23%, ale wynagrodzenie pomiędzy stronami określono na kwotę brutto (korekta niezmieniająca wysokości zobowiązania, ale zwiększająca podatek);
- sprzedawca błędnie zastosował odwrotne obciążenie dla transakcji krajowej, zamiast stawki 23% - np. nie wiedząc, że nabywca posiada stałe miejsce prowadzenia działalności w Polsce (korekta zwiększająca podatek);
- na wystawionej fakturze dostrzeżono pomyłkę skutkującą wykazaniem kwoty podatku niższej niż należna (korekta zwiększająca podatek);
- zmiana pierwotnej faktury wynikała z bieżących ustaleń stron, np. zwiększających wynagrodzenie (korekta zwiększająca podatek);
- korekta zwiększająca dotyczy wewnątrzwspólnotowej dostawy towarów, eksportu towarów, świadczenia usług poza krajem, wewnątrzwspólnotowego nabycia towarów, importu towarów, importu usług, krajowego odwrotnego obciążenia.

Mając na uwadze, że od 1 stycznia 2016 r. wprowadzono zmiany do ustaw w zakresie podatków dochodowych⁴ konkretyzujące ww. zagadnienie, tj. moment korygowania przychodu, BCC proponuje, by analogiczne rozwiązanie wprowadzić do Ustawy o VAT. W tym kontekście istotne wydaje się, by regulacje Ustawy o VAT były zbieżne z zasadami korekt rozliczeń w podatkowych dochodowych, a jednocześnie uwzględniały charakterystykę VAT i różnorodnych transakcji, jakie podatnicy realizują.

³ Por. orzeczenie Naczelnego Sądu Administracyjnego z 25 lutego 2011 r., sygn. I FSK 213/10; nieprawomocne orzeczenie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z 21 lutego 2018 r., sygn. I SA/Wr 1262/17; interpretacje indywidualne Dyrektora Izby Skarbowej w Łodzi z 12 czerwca 2015 r., sygn. IPTPP2/4512-266/15-2/IR, 21 czerwca 2016 r., sygn. IPTPP3.4512.183.2016.2.MJ, 9 lutego 2017 r., sygn. IPTPP1.4512.619.2016.3.RG.

⁴ Ustawa z 10 września 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów (Dz. U. poz. 1595).

Dodatkowo – z perspektywy ułatwień formalnych i likwidacji uciążliwych obowiązków – proponujemy by wprowadzić niewielki pułap kwotowy (np. 2 000 zł VAT), do którego korekty wymagające rozliczenia „wstecz” mogłyby być jednak raportowane na bieżąco. Taka propozycja nie powinna wpływać na stan finansów publicznych, przyczyniłaby się natomiast do odciążenia podatników zobligowanych do dokonywania częstych korekt „wstecz”, dotyczących transakcji zupełnie nieistotnych kwotowo i często pomijalnych w skali prowadzonego biznesu, a wiążących się jednocześnie z olbrzymią uciążliwością administracyjną.

O tym, jak istotne z perspektywy podatników jest ww. zagadnienie świadczyć może uzasadnienie do ww. nowelizacji, w którym wskazano m.in.: *„Przepisy ustawy o PIT, ustawy o CIT oraz ustawy u.z.p.d nie precyzują, w jakim momencie podatnik powinien dokonać korekty przychodów w związku z wystawieniem faktury korygującej lub innego dokumentu korygującego bądź skorygować koszty uzyskania przychodów w związku z otrzymaniem faktury korygującej lub innego dokumentu. Pozostawiają tym samym pole do interpretacji tego problemu (...) w związku z brakiem bezpośredniego wskazania momentu (zasad) dokonywania przedmiotowych korekt, zgodnie z poglądem istniejącym w doktrynie oraz orzecznictwie, o momencie uwzględnienia korekty w przychodach podatkowych decydują przyczyny skutkujące koniecznością jej dokonania (...). Zaproponowane zmiany mają decydujące znaczenie z punktu widzenia obiektywnej rzeczywistości gospodarczej. Są one szczególnie korzystne ze względu na brak konieczności kłopotliwej i pracochłonnej zmiany zeznań podatkowych, sprawozdań finansowych, zaliczek, a także spisu z natury”⁵.*

BCC zwraca jednocześnie uwagę, że art. 90 ust. 1 Dyrektywy VAT dotyczący korygowania podstawy opodatkowania nie zawiera konkretnych wymagań w powyższym zakresie – państwo członkowskie może więc je dowolnie modyfikować, o ile nie rzutują one na realizację podstawowych zasad systemu VAT.

2. Faktury korygujące „in minus” – katalog wyłączeń z obowiązku gromadzenia potwierdzeń

Wedle art. 29a ust. 13 w zw. z ust. 15 Ustawy o VAT, podatnicy wystawiając tzw. faktury korygujące zmniejszające, które dokumentują transakcje krajowe, zasadniczo zobligowani są gromadzić potwierdzenia otrzymania ww. faktur przez nabywców celem obniżenia VAT należnego o wartość wskazaną w korekcie.

Jednocześnie, wskutek podejścia organów podatkowych – szczególnie po wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 26 stycznia 2012 r. w sprawie Kraft Foods Polska SA, sygn. C-588/10 – zakres dokumentacji, jaką podatnicy mogą gromadzić tytułem „potwierdzenia” jest wprawdzie dość dowolny, ale wciąż – konieczny. Przy czym, gdy podatnik niemający potwierdzenia odbioru korekty lub niemający jej skutecznie doręczyć udowodni, że nabywca zna warunki, na jakich transakcja została zrealizowana (tj. wie o korekcie), może VAT należny skorygować (art. 29a ust. 15 pkt 4 Ustawy o VAT). Zastosowanie powyższego wciąż wymaga jednak od podatnika udowadniania próby obniżenia podatku należnego.

W praktyce, wystawiając faktury korygujące, podatnicy (szczególnie mali i średni) wciąż mierzą się z koniecznością gromadzenia stosownych potwierdzeń, przypominania się kontrahentom w tej wyjątkowo formalnej kwestii, udowadniania swoich praw co do korekty – wbrew pozorom, taki obowiązek może być bardzo czasochłonny i kłopotliwy.

Mając jednak na uwadze postęp technologiczny, jaki dokonał się w ostatnich latach, w szczególności w zakresie rozliczeń transakcyjnych oraz rozpoczęcia funkcjonowania JPK_VAT (która to instytucja umożliwia organom bieżącą weryfikację wzajemnych rozliczeń stron transakcji) wydaje się, że **Min. Finansów mogłoby rozważyć istotne odciążenie podatników w zakresie gromadzenia**

⁵ Uzasadnienie do rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw w związku ze wspieraniem polubownych metod rozwiązywania sporów (druk nr 3432), opublikowane na stronie internetowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej: www.sejm.gov.pl/.

potwierdzeń poprzez likwidację wymogu ich gromadzenia albo – nie chcąc likwidować całkowicie ww. wymagania, którego zadaniem jest zabezpieczenie budżetu państwa przed skutkami potencjalnych prób nadużycia – **rozszerzenie katalogu zawartego w ust. 15 art. 29a Ustawy o VAT** („Warunku posiadania przez podatnika potwierdzenia otrzymania faktury korygującej przez nabywcę towaru lub usługobiorcę nie stosuje się w przypadku”) o następujące sytuacje:

- faktura, jak i faktura korygująca zostały przesłane tą samą drogą elektroniczną (np. na ten sam adres e-mail, poprzez ten sam system wymiany danych) lub
- płatność za transakcję odbyła się w formie bezgotówkowej z wykorzystaniem systemu bankowego i opiewa na kwotę równą sumie faktury i faktury korygującej lub
- obie strony transakcji są podatnikami VAT zobowiązanymi do składania JPK_VAT.

BCC zwraca jednocześnie uwagę, że art. 90 ust. 1 Dyrektywy VAT dotyczący korygowania podstawy opodatkowania nie zawiera konkretnych wymagań w powyższym zakresie – państwo członkowskie może więc je dowolnie modyfikować, o ile nie rzutują one na realizację podstawowych zasad systemu VAT.

3. Odliczenie podatku naliczonego – likwidacja ograniczenia terminu na skorzystanie z prawa do odliczenia

Artykuł 86 ust. 11 i 13 Ustawy o VAT umożliwia podatnikom bieżące odliczanie podatku naliczonego w okresie rozliczeniowym, w którym powstało prawo do odliczenia, lub w dwóch kolejnych okresach rozliczeniowych.

Jeśli wskazane terminy upłyną, podatnik ma prawo do odliczenia przez kolejne 5 lat licząc – w zależności od rodzaju transakcji – od początku lub końca roku, w którym to prawo powstało (art. 86 ust. 13 i 13a Ustawy o VAT). Istotne jest jednak, że w omawianym przypadku konieczne jest ujęcie transakcji w rozliczeniu, w którym prawo do odliczenia powstało – co skutkuje jednocześnie koniecznością przygotowania korekty rejestru zakupów, złożenia korekty deklaracji VAT i JPK_VAT (a nawet korekt kolejnych deklaracji VAT i JPK_VAT, jeśli podatnik wykazywał nadwyżkę VAT naliczonego do przeniesienia i chce uniknąć wnioskowania o zwrot VAT).

Z doświadczeń BCC wynika, że podatnicy niechętnie realizują swoje prawo do odliczenia – tak kluczowe w unijnym systemie VAT z perspektywy neutralności podatku – jeśli mieliby jednocześnie korygować przeszłe deklaracje, obawiając się kontroli ze strony organów podatkowych (chyba, że kwota do odliczenia jest naprawdę dla nich znaczna).

Jednocześnie, wielu podatników – szczególnie realizujących wiele transakcji towarowych, nie realizuje odliczenia na bieżąco, będąc zmuszonym do dokładnego weryfikowania zgodności faktur z zakupionym towarem, wyjaśniania wątpliwości co do danych na fakturze czy ze względu na posiadanie zewnętrznej księgowości naturalnie wydłużającej proces od wpływu faktury do jej zaksięgowania.

Ponadto, idea korygowania przeszłych rozliczeń celem wykazania podatku naliczonego jest trudna do wyjaśnienia – z perspektywy budżetowej, korekta taka nie skutkuje pojawieniem się po stronie budżetu państwa dodatkowych wpływów z tytułu odsetek itp.

W powyższym kontekście, BCC proponuje **wydłużenie okresów rozliczeniowych, w których podatnicy mogą ujmować faktury zakupowe na bieżąco np. do jednego roku czy nawet do upływu terminu odliczalności VAT – co pozwoliłoby dodatkowo na możliwość eliminacji art. 86 ust. 13 i 13a Ustawy o VAT.**

Zwracamy uwagę, że wszyscy podatnicy przesyłają aktualnie na bieżąco organom podatkowym swoje ewidencje dotyczące zakupów (JPK_VAT). JPK_VAT zawiera z kolei wszystkie dane, które mogą umożliwić organom podatkowym weryfikację zakresu zakupów, od których odliczany jest podatek

naliczony i porównanie danej pozycji z wysokością podatku należnego wykazaną przez sprzedawcę). Poprzez pole „DataZakupu” organ podatkowy w szczególności może dostrzec, że podatnik odlicza VAT z faktury wystawionej przykładowo w ubiegłym roku. Jednocześnie, w polu aktualnie nieobligatoryjnym „DataWplywu” nabywca wskazuje, kiedy daną fakturę otrzymał. Likwidując obowiązek korekty przeszłych rozliczeń, organy podatkowe nie straciłyby więc szansy na kontrolowanie zakresu podatku odliczanego przez podatników.

4. Ulga na złe długi – likwidacja ograniczeń odnośnie do 2-letniego limitu dokonania korekty i wprowadzenie 5-letniego ograniczenia (licząc od początku roku, w którym powstał obowiązek podatkowy)

Artykuł 89a ust. 2 pkt 5 Ustawy o VAT jako jeden z wymogów, którego spełnienie jest warunkiem możliwości dokonania korekty podatku należnego w trybie określonym w art. 89a Ustawy o VAT wskazuje na maksymalnie 2-letni termin (licząc od końca roku, w którym została wystawiona faktura) między momentem korekty a datą wystawienia faktury dokumentującej zdarzenie, które stało się podstawą do jej dokonania.

W praktyce, termin ten (zasadniczo 2-letni) może być o wiele krótszy w sytuacji, w której transakcja realizowana jest w drugiej części roku, ustalony dla faktury termin płatności jest relatywnie długi, a w ciągu kolejnych 150 dni ulgi na złe długi jeszcze nie można zastosować.

Dodatkowo, 2-letnie ograniczenie sprawia, że czas ewentualnych negocjacji z kontrahentem celem polubownego ustalenia zasad rozliczeń jest ograniczany (wnioskując o ulgę na złe długi, sprzedawca w praktyce „wskazuje” organom podatkowym nierzetelnego kontrahenta, co nie jest najlepiej postrzegane ze strony biznesowej i utrudnia osiągnięcie polubownego rozstrzygnięcia).

Jednocześnie, tak krótki termin wymusza na siłach finansowo-księgowych realizowanie zupełnie dodatkowej czynności związanej z rozliczeniem VAT w praktyce raz do roku (choć nie ma specjalnych przeszkód – poza 2-letnim wymogiem – by monitoring w tym zakresie odbywał się jednak z niższą częstotliwością).

Ponadto, przy niewielkiej liczbie nieopłaconych transakcji, siły finansowo-księgowe obligowane są do korekty podatku należnego, choć mogłyby z tą czynnością wstrzymać się do zwiększenia puli do korekty.

Stąd też, proponujemy, by w art. 89a ust. 2 pkt 5 Ustawy o VAT **(i) usunąć 2-letnie ograniczenie odnośnie do okresu możliwej korekty podatku należnego przy nieściągalnych wierzytelnościach i (ii) wprowadzić termin na zrealizowanie korekty stanowiący 5 lat (licząc od początku roku) od powstania obowiązku podatkowego.**

Skonstruowane w ten sposób przepisy powinny zwiększyć neutralność VAT wśród przedsiębiorców (w tym takich, którzy nie wiedzieli, że z instytucji „ulgi” mogą korzystać, nie szkodząc jednocześnie budżetowi Państwa).

Powyższa propozycja nie jest w żaden sposób sprzeczna z treścią Dyrektywy VAT, która w zakresie ulgi na złe długi wskazuje jedynie, iż w przypadku całkowitego lub częściowego niewywiązania się z płatności, państwa członkowskie mogą pozwalać podatnikowi na obniżenie podstawy opodatkowania – decyzja co do formy i zakresu potencjalnej korekty VAT pozostaje jednak w rękach danego kraju (art. 90 ust. 1 i 2 Dyrektywy VAT).

5. Niezależna grupa osób / Grupa VAT – ułatwienia dla przedsiębiorców

Unijne regulacje VAT przewidują dwie instytucje upraszczające grupowe rozliczenia podatników, możliwe do zastosowania dla przedsiębiorstw zwolnionych od VAT, świadczących usługi o charakterze publicznym (niezależna grupa osób – NGO) oraz przedsiębiorstw powiązanych, działających w ramach tej samej grupy kapitałowej (grupa VAT).

Art. 43 ust. 1 pkt 21 Ustawy o VAT przewiduje – podobnie jak art. 132 ust. 1 lit. f Dyrektywy VAT – zwolnienie od VAT dla czynności wykonywanych przez NGO na rzecz swoich członków.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej⁶, **zwolnienie to skierowane jest przede wszystkim do małych/średnich przedsiębiorców, świadczących usługi istotne z perspektywy społecznej/publicznej** tak, aby tego rodzaju przedsiębiorcy nie ponosili dodatkowego kosztu VAT na realizowanych przez siebie transakcjach zakupowych oraz – przy mniejszej skali prowadzonej działalności – miały możliwość konkurować z dużymi przedsiębiorcami zdolnymi bez większego problemu do pozyskania zasobów ludzkich i technicznych niezbędnych w prowadzonej działalności.

Wykładnia językowa przepisu Ustawy o VAT (o dość szerokim zakresie – zasadniczo wykraczającym poza zakres zwolnienia wskazany w Dyrektywie VAT⁷), jak i jego praktyczne zastosowanie budzi jednak liczne kontrowersje, m.in. w zakresie:

- zakresu podmiotów, które owe zwolnienie może obejmować (np. podmioty krajowe vs zagraniczne, czy też podmioty prowadzące jedynie określony rodzaj działalności);
- zakresu działalności członków NGO (wyłącznie działalność zwolniona lub niepodlegająca VAT vs działalność mieszana);
- zakresu czynności, jakie mogą korzystać ze zwolnienia (specjalistyczne usługi danej branży, księgowość, wsparcie IT itp.);
- formy, w jakiej NGO może funkcjonować (spółka, stowarzyszenie, fundacja, wyspecjalizowany wydział itp., konieczność tworzenia nowego podmiotu vs brak takiej konieczności);
- sposób określania potencjalnego naruszenia konkurencji przez NGO.

Mając na uwadze:

- ostatnie orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w zakresie NGO, w szczególności – w polskiej sprawie z 21 września 2017 r. dotyczącej Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., sygn. C-605/15,
- istotną rolę, jaką NGO mogą odgrywać w funkcjonowaniu podmiotów realizujących istotne działania o charakterze publicznym,

BCC proponuje doprecyzowanie regulacji Ustawy o VAT w zakresie NGO tak, aby zastosowanie zwolnienia przez uprawnione do tego podmioty nie nastroczało nadmiernych wątpliwości podatkowych.

Jednocześnie, aby wyroki zapadłe przed TSUE w ostatnim czasie miały zastosowanie dla polskich podatników (ograniczając zakres stosowanego zwolnienia), aktualna treść art. 43 ust. 1 pkt 21 Ustawy o VAT powinna zostać zmodyfikowana w kierunku prezentowanym choćby w ww. sprawie Aviva, zgodnie z zaprezentowaną w tym wyroku tezą, iż „organy krajowe nie mogą zatem powoływać się na art. 132 ust. 1 lit. f) dyrektywy 2006/112, tak jak został on zinterpretowany w pkt 32 niniejszego wyroku, aby odmówić tego zwolnienia niezależnym grupom osób utworzonym przez towarzystwa ubezpieczeniowe, a w konsekwencji odmówić zwolnienia z VAT usług świadczonych przez te grupy. (...) wykładnia, jaką sąd krajowy powinien nadać istotnym przepisom prawa krajowego wdrażającym art. 132 ust. 1 lit. f) dyrektywy 2006/112, musi gwarantować poszanowanie ogólnych zasad prawa Unii, w szczególności zasady pewności prawa”.

⁶ Por. orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 11 grudnia 2008 r. w sprawie Stichting Centraal Begeleidingsorgaan voor de Intercollegiale Toetsing, sygn. C-407/07, z 5 października 2016 r. w sprawie TMD, sygn. C-412/15, z 21 września 2017 r. w sprawach "DNB Banka" AS, sygn. C-326/15, oraz Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A., sygn. C-605/15.

⁷ Podobnie: Lasiński-Sulecki, Krzysztof. Zakres przedmiotowy zwolnienia usług świadczonych przez niezależne grupy osób – po wyrokach DNB Banka i Aviva. Przegląd Podatkowy, 2018, nr 4. s. 14-21.

Dodatkowo, zgodnie z art. 11 Dyrektywy VAT, każde państwo członkowskie może wprowadzić do swoich regulacji dodatkową konstrukcję redukującą formalne i dokumentacyjne obowiązki podatników – tj. grupę VAT.

Idea „grupy VAT” polega na traktowaniu jako jednego podatnika dwóch lub większej liczby podmiotów posiadających swoją siedzibę na terytorium danego kraju, które są odrębnymi osobami prawnymi, jeśli istnieją między nimi powiązania o charakterze finansowym, ekonomicznym i organizacyjnym.

Grupy VAT funkcjonują w wielu krajach Unii Europejskiej i są instytucją systematycznie rozwijaną przez lokalnych legislatorów (przykładowo 1 czerwca 2018 r. do grona państw zezwalających na tworzenie grup VAT dołączyła Malta).

Grupy VAT istotnie upraszczają obowiązki dokumentacyjne oraz rozliczenia ich członków.

W Polsce od lat temat grup VAT jest szeroko dyskutowany, ale wciąż nie została podjęta decyzja o wdrożeniu tej instytucji. Jednocześnie, funkcjonują w Polsce podatkowe grupy kapitałowe, które jednak ze względu na VAT, nie zawsze mogą korzystać z pełni benefitów przewidzianych dla członków podatkowych grup kapitałowych (np. brak dokumentacji konieczności gromadzenia dokumentacji transakcji pomiędzy członkami grupy). Można wręcz powiedzieć, że brak instytucji grupy VAT stanowi barierę do rozwoju podatkowych grup kapitałowych, uniemożliwiając istotnie centralizację procesów i rozliczeń podatkowych.

Ze względu na istnienie grup VAT w wielu krajach Unii Europejskiej, transgraniczne transakcje pomiędzy członkami grupy VAT a polskim podatnikiem komplikują rozliczenia i stawiają pod znakiem zapytania sposób opodatkowania przyjmowany dla transakcji realizowanych z „odrębnymi” podmiotami. Dodatkowo, potencjalnie odmienne uregulowania pomiędzy krajami unijnymi mogą prowadzić do naruszania zasad konkurencji wobec podmiotów z kraju, w którym grupy VAT nie stworzono⁸.

Z tego też powodu, BCC proponuje podjęcie prac zmierzających do wprowadzenia „instytucji” grupy VAT w Polsce.

Kontakt do eksperta:

Michał Borowski

ekspert BCC ds. podatku VAT

tel. 795 197 912

e-mail: michal.borowski@bcc.org.pl

Kontakt dla mediów:

Emil Muciński

rzecznik, Instytut Interwencji Gospodarczych BCC

tel. 602 571 395, 22 58 26 113

e-mail: emil.mucinski@bcc.org.pl; instytut@bcc.org.pl

Business Centre Club istnieje od 1991 roku. Jest prestiżowym Klubem przedsiębiorców i największą w kraju, ustawową organizacją indywidualnych pracodawców. Grupa BCC składa się z Klubu BCC, Związku Pracodawców BCC i Studenckiego Forum BCC. Członkowie BCC zatrudniają ponad 400 tys. pracowników, obroty firm sięgają 20 miliardów złotych. Wśród członków BCC znajdują się największe korporacje krajowe i zagraniczne. Członkami Klubu są także uczelnie wyższe, wydawnictwa, szpitale, prawnicy, dziennikarze, naukowcy, lekarze, wojskowi i studenci. BCC prowadzi działania w blisko 250 miastach i 23 łóżach regionalnych na terenie całej Polski. Koncentruje się na działaniach na rzecz rozwoju gospodarki i pomocy przedsiębiorcom. BCC jest członkiem Rady Dialogu Społecznego. Koordynatorem wszystkich działań BCC jest Marek Goliszewski. Kontakty prasowe: <http://www.bcc.org.pl/Eksperci.244.0.html>
Więcej: <http://www.bcc.org.pl> oraz: <http://www.facebook.com/Business-Centre-Club/301754142096>

⁸ Por. Namysłowski, Roman i Fornalik, Janina. Art. 9, Art. 10, Art. 11, Art. 12, Art. 13, Załącznik 1. W: Dyrektywa VAT. Komentarz. LEX, 2008: „31.10.1997 Komisja Europejska wystosowała pismo dotyczące problemów związanych z grupami podatkowymi, podkreślając zróżnicowanie przepisów w tym zakresie w poszczególnych państwach członkowskich”. Komisja zwróciła uwagę na fakt, iż ograniczenie terytorialne rodzi wiele problemów dla firm o wymiarze europejskim i może prowadzić do znacznego zakłócenia konkurencji”; podobnie Wesołowska, Agnieszka. Podatkowa grupa VAT - glosa do wyroku TS z dnia 9 kwietnia 2013 r., C-85/11. System Informacji Prawnej LEX, 2013.